

שפת הציפורים

רוסיה

בעיר אחת ברוסיה הקדושה חי סוחר עשיר עם אישתו ובנם היחיד בשם איוון. יום אחד ישב איוון עם הוריו ליד השולחן. בחלון תלוי היה כלוב ובו זמיר, ציפור אפורה אך בעלת קול שירה נהדר.

הזמיר התחיל לשיר ואוויר התמלא בצלילי שירתו המתוקה. הסוחר הקשיב ואמר "הו, כמה שהייתי רוצה לדעת את המובנה של שירת הציפורים השונות. הייתי נותן את מחצית נכסיי לאדם, אם קיים כזה, שיפרש לי את השירים השונים של הציפורים השונות." איוון שמע את דברי אביו ומאז בכל מקום בו הלך ובכל דבר שעשה חשב רק איך יוכל ללמוד את שפת הציפורים.

יום אחד איוון יצא לצייד ביער. הרוח גברה והשמיים התכסו בעננים, נשמעו רעמים וגשם חזק התחיל לרדת. איוון הסתתר תחת עץ

ושם ראה קן גדול על אחד הענפים, ובו ארבעה גוזלים. הציפורים היו מסכנות כי לא היה מי שיגן עליהם בפני הגשם, ואיוון ריחם עליהן. הוא כיסה אותן ב"קפתן" שלו, המעיל הארוך שאיכרים רוסים נוהגים ללבוש. הגשם פסק ואז הופיעה ציפור גדולה והתיישרה על הענף ליד הקן. היא אמרה לאיוון "איוון, תודה לך. הגנת על הגוזלים שלי מקור וגשם ולכן הייתי רוצה לעשות משהו למענך. אמור לי מה דרוש לך." ואיוון אמר "אינני זקוק לדבר, יש לי הכל הדרוש לנוחיותי, אבל הייתי מאוד רוצה שתלמדי אותי את שפת הציפורים." "תישאר כאן שלושה ימים ותדע את הכל". איוון נשאר ביער שלושה ימים ולמד היטב מהציפור הגדולה ואחר כל חזר הביתה חכם יותר מאשר היה קודם. יום יפה אחד איוון ישב שוב עם ההורים, כשהזמיר התחיל לשיר בכלוב שלו. שירו היה עצוב מאוד, כל כך עצוב שהסוחר ואישתו נעשו עצובים אף הם והבן שלהם, איוון היה

עצוב עוד יותר עד שדמעות התחילו לזול מעיניו.

"מה קרה? מדוע אתה בוכה, בני?" שאלו ההורים

"הורים יקרים" ענה הבן "אני מבין את פירוש השיר הזה, והוא עצוב מאוד לכולנו."

"אך מה פירושו? ספר לנו בננו ואל תסתיר כלום" אמרו אבא ואמא.

"זה כל כך עצוב שעדיף היה כי לא אוולד כלל" ענה הבן.

"אל תפחיד אותנו" אמרו ההורים "אם אתה באמת מבין את השירה, אמור לנו מיד!"

"האם אינכם מבינים בעצמכם? הזמיר שר שיגיע זמן שאיוון, בן הסוחר, יהיה לאיוון

המלך, ואבא שלו ישרת אותו כאדם פשוט."

הסוחר ואישתו התחילו לדאוג ולא האמינו לבנם, איוון הטוב שלהם, וכעסו על דבריו.

ולילה אחד נתנו לו שיקוי מרדים, וכשישן שמו אותו בסירה, פרשו מפרשיה הרחבים ודחפו אותה לים. זמן רב הסירה התנדנדה על

הגלים עד שהגיעה לספינת מסחר גדולה

ודפקה בדופן שלה בכוח עד שאיוון התעורר. צוות הספינה הגדולה ראו את איוון, ריחמו

עליו, החליטו לקחת אותו איתם וכך גם עשו. יום אחד, גבוה, גבוה מעליהם, עברה להקת

עגורים. איוון אמר למלחים "תיזהרו. אני שומע שהציפורים מספרות על סערת ים

גדולה המתקרבת. אז בואו ונכנס לנמל, אחרת אנו עלולים לסבול מנזק וסכנה גדולה.

כל המפרשים יקרעו וכל התורנים ישברו." אך איש לא שם לב לדבריו והם המשיכו

בדרכם בים. כעבור זמן מה באה סערה גדולה, רוח קרעה את המפרשים לחתיכות

ולקח להם זמן רב עד שהצליחו לתקן את הנזק.

כשגמרו את העבודה ראו להקת ברבורי בר העוברים מעליהם ומדברים ביניהם.

"על מה הם מדברים" שאלו המלחים, הפעם בעניין רב כי האמינו לאיוון.

"היזהרו" אמר איוון "הברבורים מספרים על ספינות שודדי הים הנמצאות בקרבה. אם לא

נכנס לנמל הם יתפסו ויהרגו את כולנו."

הפעם צוות הספינה שמע לעצתו והם נכנסו במהירות לנמל ומשם ראו את ספינות שודדים שתופסים ספינות אחדות בים.

כשהסכנה עברה, ספינת המסחר המשיכה בדרכה עם איוון. בסוף הם שמו עוגן בעיר נמל גדולה, אותה לא הכירו.

שלושה עורבים שחורים הטרידו כבר זמן מה את מלך העיר הזו. הם קרקרו כל הזמן ליד חלוננו ואיש לא ידע איך להתפטר מהם או להרוג אותם.

בכל העיר, על כל הבניינים ובהצטלבויות נתלו כרזות המבטיחות שמי שיצליח לשחרר את המלך מהציפורים הרועשות, יוכל לקבל כפרס את בת המלך, "קורולבנה" לאישה. אך אם מישהו יחליט לנסות ולא יצליח, ראשו ייכרת.

איוון קרא את הכרזה פעם, פעמיים ועוד פעם. בסוף הצטלב ואמר למשרתי המלך "פתחו את החלונות ותנו לי להקשיב לציפורים אלה."

המשרתים עשו כך ואיוון הקשיב רגעים אחדים. אחר כל אמר "הביאו אותי למלך."

כשבא לאולם הכתר, בו ישב המלך, הוא קד קידה עמוקה ואמר "אלה שלושה עורבים, אבא עורב, אמא עורב ועורב בן. הם מבקשים שהמלך יחליט אחרי מי העורב הבן חייב ללכת. אחרי אביו או אחרי אמו."

והמלך אמר מיד "העורב הצעיר חייב ללכת אחרי אבא שלו."

כאשר הציפורים שמעו את החלטת המלך, העורב הבן עף מיד אחרי אביו לכוון אחד, והאם לכוון אחר. מאז איש לא ראה ולא שמע את הציפורים הרועשות ולו מרחוק.

המלך נתן לאיוון מחצית הממלכה ואת "קורולבנה", הבת שלו ואיוון חי מאז בעושר ואושר.

בינתיים אמו של איוון נפטרה ואבא הסוחר אבד את כל רכושו בעסקה לא מוצלחת. לא היה מי שידאג לו והוא הלך בכל הארץ כקבצן. יום אחד הוא הגיע לארמון בו חי איוון וביקש נדבות.

איוון הכיר אותו מיד, אמר לו להיכנס, ציווה להאכיל אותו ולתת לו בגדים טובים ושאל

אותו אז "אדם זקן, מה עוד אוכל לעשות
למענך?"

"אתה נדיב מאוד" ענה האב האומלל, שלא
ידע כי הוא מדבר אל בנו "תן לי לחיות פה
ואהיה למשרת הנאמן ביותר שלך."
"אבא, אבא יקר!" קרא איוון "פקפקת בדבריו
של הזמיר ועכשיו הנך רואה שהגורל אומנם
הגשים את מה שהוא ניבא לפני שנים רבות."
הזקן נבהל וכרע ברך לפני בנו, אבל איוון
נשאר בן טוב כקודם, חיבק את אביו ושניהם
בכו מצער ומשמחה.

עבר זמן ואז העז האב לשאול את בנו המלך
"אמור לי, בני, איך קרה שלא אבדת בים על
הסירה בה שלחנו אותך?"

איוון המלך צחק וענה "אני מניח שלא היה זה
הגורל שלי למות בים. גורלי היה, כפי ששר
הזמיר, להתחתן עם "קורולבנה" יפה
ולהמתיק את ימי הזקנה של אבי היקר."